

KLAGANDE

Tillväxtverket

MOTPART

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 22 juni 2021 i mål nr 6506-21,
se bilaga A

SAKEN

Återbetalning av stöd vid korttidsarbete m.m.

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten bifaller överklagandet, upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer Tillväxtverkets beslut den 27 januari 2021.

YRKANDEN M.M.

Tillväxtverket yrkar att förvaltningsrättens dom ska upphävas och att myndighetens beslut ska fastställas och för fram bl.a. följande. Enligt Tillväxtverkets kontroller mot Bolagsverket har [REDACTED] den 3 april 2020 beslutat om vinstutdelning om 200 000 kr. Bolaget beslutade under en extrainsatt stämma den 6 april 2020 att utdelning ska ske vid ett senare tillfälle då möjligheten att genomföra utdelningen förändrats till följd av coronapandemin. En värdeöverföring är genomförd vid tidpunkten för utbetalningen eller vid tidpunkten för beslutet om överföring. Genom beslutet om utdelning har bolaget ansett sig ha ekonomiskt utrymme för utdelning. Om ett bolag trots coronakrisen fattar beslut om utdelning är detta en tydlig indikation på att bolaget självt inte har ansett sig ha allvarliga ekonomiska svårigheter. Det är upp till bolaget att komma in med en godtagbar förklaring till varför beslutet om utdelning inte står i strid med bolagets uppgifter om allvarliga ekonomiska svårigheter. När bolaget beslutade om vinstutdelningen gick det att förutse att företaget skulle komma att påverkas av den förväntade nedgången i konjunkturen. Bolaget har inte lämnat en godtagbar förklaring till varför beslutet om vinstutdelning inte står i strid med bolagets uppgifter om allvarliga ekonomiska svårigheter. Bolaget har i sitt yttrande uppgett att de inte kunnat förutse följderna av pandemin. Vid tidpunkten för utdelningen den 3 april 2020 hade emellertid bolaget redan haft sin personal permitterad drygt en vecka. Att då ändå besluta om utdelning tyder på att svårigheterna inte var så allvarliga som krävs för stöd. Tillväxtverket har uppfyllt sin bevisbörda i fråga om att stödet lämnats på felaktig grund. Bolaget uppfyller inte kraven för godkännande av korttidsstöd och har därför inte rätt till preliminärt stöd.

[REDACTED] anser att överklagandet ska avslås och för fram bl.a. följande. Utdelningen har inte verkställts dvs. utbetalats eller kommer att utbetalas under två månader som föregår företagets stödperiod eller under sex månader som följer efter stödperioden. Företaget har fått allvarliga ekonomiska svårigheter på grund av Covid 19 och kommer inte

heller att kunna göra någon utdelning. Bolaget driver två restauranger. Från april 2020 och framåt har bolaget tappat huvuddelen av sina inkomster på grund av Covid 19, vilket framgår av bifogat omsättningsdiagram. Från dag till annan försvann i stort sett alla gäster. Att korttidspermittera personal är inget som företaget får intäkter av utan är bara en möjlighet att låta de anställda behålla jobben. Sedan personalen fått sin lön den 25 mars 2020 fick de gå ner i arbetstid på grund av att omsättningen minskade. Bolaget trodde att läget var tillfälligt men då myndigheter och media gick ut med varningar försvann de flesta gäster inom några dagar. Ingen har någonsin varit med om något liknande eller kunnat förutse denna situation. Därför ändrades beslutet om utdelning från den 3 april endast 3 dagar senare. Bolaget har bifogat utdrag från bokföringen som ska styrka att utdelningen inte är utbetald, protokoll från extra bolagsstämma samt diagram på omsättningen under 2019 och 2020.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ska ta ställning till om bolaget, genom att intyga att det har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter och samtidigt besluta om vinstutdelning, har förorsakat att korttidsstöd har lämnats på felaktig grund och om bolaget därför är skyldigt att återbetala utbetalt stöd. Kammarrätten ska också ta ställning till om det har funnits förutsättningar för Tillväxtverket att avslå bolagets ansökan om förlängt godkännande och ytterligare preliminärt stöd.

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Stöd vid korttidsarbete lämnas till en enskild arbetsgivare efter godkännande av Tillväxtverket. Ett sådant godkännande får bara lämnas om arbetsgivaren har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter som har orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll och de ekonomiska svårigheterna inte rimligen hade kunnat förutses eller undvikas. Arbetsgivaren ska även ha använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att

minska kostnaden för arbetskraft. Detta framgår av 5 a § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete.

En arbetsgivare som genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att stöd lämnats på felaktig grund eller med ett för högt belopp, är återbetalningsskyldig för det som har betalats ut för mycket (31 § första stycket samma lag).

Av förarbetena till lagen om stöd vid korttidsarbete (prop. 2019/20:132 s. 52-55) framgår att det är den arbetsgivare som ansöker om stöd som ska göra sannolikt att villkoren för stöd är uppfyllda genom att ge in en utförlig och väl underbyggd ansökan. De ekonomiska svårigheter som har uppstått ska inte ha kunnat förutses eller undvikas. Bedömningen av behovet av arbetstidsförkortning ska göras vid en helhetsbedömning utifrån förhållandena i det enskilda fallet.

Av senare förarbeten framgår bl.a. följande. Regleringen i 5 a § ger möjlighet att beakta förekomsten av vinstutdelningar och liknande utbetalningar. Om ett företag gör en utbetalning till sina delägare anses det vara en tydlig indikation på att företaget självt inte har ansett sig ha allvarliga ekonomiska svårigheter, vilket kan motivera att stöd vägras enligt 5 a § andra stycket 1. Har företaget orsakat eller bidragit till de ekonomiska svårigheterna genom att förbruka tillgängligt kapital genom utdelning, kan det motivera att stöd vägras enligt 5 a § andra stycket 2. Och om ett företag har använt sin ekonomiska buffert för utdelning i stället för att trygga den egna verksamheten, kan det utgöra hinder för stöd enligt 5 a § andra stycket 3. (Prop. 2019/20:166 s. 55.)

Riksdagen har uttalat att arbetsgivaren förutsätts agera i enlighet med lagens syfte och att det under sådana förhållanden inte kan anses försvarligt att arbetsgivare som mottar stöd från det allmänna vid korttidsarbete samtidigt genomför aktieutdelningar och andra liknande utbetalningar (bet. 2019/20:FiU51 s. 22, rskr. 2019/20:199).

Kammarrättens bedömning

Enligt allmänna principer är det den som ansöker om stöd som har bevisbördan för att förutsättningarna för att bevilja stödet är uppfyllda. När det gäller återbetalningsskyldighet är det däremot myndigheten som ska bevisa att någon har lämnat oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att stöd lämnats på felaktig grund eller med ett för högt belopp.

Kammarrätten anser att redan ett beslut om vinstutdelning eller andra liknande utbetalningar utgör en tydlig indikation på att ett företag inte anser sig ha allvarliga ekonomiska svårigheter. Ett sådant beslut ska därmed beaktas vid bedömningen av rätten till stöd. Detta innebär dock inte alltid att det saknas rätt till stöd. En bedömning måste göras i varje enskilt fall av om förutsättningarna för stöd alternativt återbetalningsskyldighet är uppfyllda.

När Tillväxtverket har visat att bolaget har fattat ett beslut om vinstutdelning i nära samband med en stödperiod har verket enligt kammarrättens mening uppfyllt sin initiala bevisbörda avseende frågan om återbetalningsskyldighet. Det ankommer därefter på bolaget att lämna en godtagbar förklaring till varför beslutet om utdelning har fattats mot bakgrund av att bolaget i ansökan har intygat att det har sådana allvarliga ekonomiska svårigheter som förutsätts för att stödet ska beviljas. Det är bolaget som har lättast att redogöra för sin ekonomiska situation och vilka överväganden som har legat bakom beslutet om vinstutdelning.

Bolaget ansökte den 9 april 2020 om stöd vid korttidsarbete och beviljades stöd för perioden den 25 mars–25 juni 2020 med 113 828 kr. Bolaget beslutade den 3 april 2020 om vinstutdelning med 200 000 kr. Den 6 april 2020 beslutade bolaget att skjuta upp den planerade utbetalningen.

Kammarrätten anser att bolagets beslut om utdelning utgör en tydlig indikation på att bolaget självt inte ansett sig ha allvarliga ekonomiska svårigheter. Då beslutet om utdelning inte har upphävts kan det verkställas

när som helst. Bolaget har inte visat hur bolagets ekonomiska situation efter beslutet om utdelning försämrades i sådan omfattning att det blev nödvändigt att ansöka om stöd hos Tillväxtverket en vecka senare.

Kammarrätten anser vid en helhetsbedömning av de omständigheter som förts fram att bolaget vid tidpunkten för ansökan om stöd inte kan anses ha haft sådana tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter som har orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll och som inte rimligen har kunnat förutses eller undvikas. Bolaget har därmed förorsakat att stöd har lämnats på felaktig grund och är därmed skyldigt att återbetala utbetalt stöd. Det har inte heller funnits förutsättningar för förlängt godkännande och ytterligare preliminärt stöd på denna grund. Överklagandet ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Haike Degenkolbe
kammarrättsråd
ordförande

Susanne Ericson
kammarrättsråd
referent

Hanna Kristiansson
kammarrättsråd

/Johan Nykvist
föredragande jurist